

Zemeņu eksperiments izdevies

Stādi kartupeļu maisos.

(Sākums – 1. lappusē)

tās eleganti pārziemoja bez nekādām segšanām. Pirmo odziņu jau paņēmām pirms pāris nedēļām.

Šeit esam ielikuši vēlākas šķirnes, tās, kuras sāk ražot pēc 'Zefira', savukārt, ja būtu mēģinājuši ar 'Zefiru', tās būtu vēl ātrāk. Bet vēlējāmies pamēģināt vēlās zemes, – piebilst Gita un atklāj, ka plāno šādā tehnikā zemes paplašināt, lai jau nākamgad cilvēki ogas varētu baudīt jau jūnija sākumā.

Tāpat saimniecībā zemes savu uznaicienu gaida arī uz lau-

ka. To gaida arī paši saimnieki un klienti. Lauku zemenēm pirms pāris dienām tika noņemti agrotikli, kas bija uzlikti, laika prognozēs solot salnu. Taču ar tām viss ir kārtībā.

– Šīs zemes būs ap Jāņiem. Vismaz gribētos, lai tā ir, jo cilvēki jau ir pieraduši, ka uz to laiku ogas ir. Laukus esam samazinājuši līdz minimumam. Nespējam tikt galā, jo strādājam pašu spēkiem. Taču, ja ļoti labi ražo, tad pietiek arī ar to, kas ir. Varam pašu spēkiem tās mierīgi realizēt tirgū, ir kāda piegāde, tāpat katru gadu tirgojamies

Saimnieki novāc ražu.

šosejas malā, tur ir vislielākais noiets.

Protams, vēl darbiņi jādara – jāklāj salmi, jāfrēzē, jārikojas tā, lai būtu skaistas, tīras ogas, – atklāj Gita.

Saimniecībā ir vairākas zemeņu šķirnes: 'Zefirs', 'Polka', 'Sonata', 'Pandora', 'Daroyal', 'Kimberly', 'Āzija'. Tāpat jaunajās dobītēs stāv zemeņu stādi, kas pamazām tiek attīstīti, taču, kā saka paši saimnieki, viņi nav ze-

meņu lielaudzētāji, saimniecībā ir no visa kā pa druskai.

– Viss sākās ar zaļumiem – salāti, dilles, rukola, viss, no kā var pagatavot salātus. Tad tos pakāpeniski nomaina zemes, tad nāk saldie ķirši, lielogu upenes, rudens avenas, kuras pagājušajā gadā tika krietni daudz sastādītas. Protams, lielākais, uz ko ejam, ir āboli. Plānojam stādīt vēl vienu ābeļdārzu. Āboli sākās jūlijā beigās un ir visu rudeni, ziemu. Pagājušajā nedēļā mūsu

pēdējie āboli aizgāja bērnu dārzam. Savukārt egles ir ziemas pasākums. Tā mēs gadu mēģinām visu ko nodrošināt. Zemes produktus, piemēram, kartupeļus, mēs vairs neskaitām. Ja kādam kaut ko gribas, mums piedāvājumā ir. Vēl mums ir plūmes. Tāpat pavasarī audzējam stādus, – «Zemgalei» stāsta zemnieku saimniecības saimnieki.

Laura Neverovska
Autores foto

Vasarājus ietekmēs mitrums, ziemājiem prognozes cerīgas

Ziemāju stāvoklis Latvijā kopumā vērtējams kā labs. Savukārt vasarāji rada bažas, jo ievērojamo nokrišņu dēļ valsts austrumos tos pilnā apmērā nav izdevies pat iesēt, liecina Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) augkopju veiktā ražas prognozēšana.

Ziemāju lauku apskates un sējumu novērtēšanu LLKC augkopības konsultanti veica maijā, secinot, ka ražas potenciāls prognozējams no laba līdz augstam. Tik labvēlīgs vērtējums iespējams tādēļ, ka 2020. gada rudenī ziemāji labi saceroja un sagatavojās ziemai. Sējumus ziemā pasargāja sniegs. Saņēmušies arī tie ziemāju lauki, kuros pavasarī bija vērojams sniega pelējums un izsušana.

Dažviet Zemgalē ziemājos vēl manāmas pārziemošanas sekas – pleķaini lauki, kuros kvieši ir īpaši gaišāki. Ziemas rapsis visā valstī pārziemojis labi, vienīgi Zemgalē un Kurzemē tas vairāk cietis no salnām un sausuma. Vidēji valstī rapša ražīgums pašlaik tiek prognozēts nedaudz vairāk nekā trīs tonnas no hektāra. Taču ražas galīgos apjomus izšķirs pareizs agrotehnikas izmantojums tagad – mēslojums un augu aiz-

sardzība pret kaitēkļiem un balto puvi, kuras risks šogad ir lielāks nekā citus gadus. Savukārt ziemas mieži, kas šogad tiek vērtēti pirmo reizi, jau sākuši vārpot. Arī šajos sējumos pēc pārziemošanas manāmi pleķi, taču mitrums tiem tagad kaitē mazāk. Ziemas miežu vidējā ražība valstī pašlaik tiek prognozēta nedaudz vairāk nekā četras tonnas no hektāra.

Maijs, pretēji ierasti sausam mēnesim, šogad bija gana mitrs, lai augi labi izmantotu mēslojumu, palīdzot saglabāt augstu ražas potenciālu. Tomēr dažviet valsts austrumu un centrālajos rajonos lauki ir pārmitri – ziemājus tas ietekmēs mazāk, bet saimnieki bažijas par vasarājiem.

– Pārmitrais laiks krietni aizkavējis vasarāju sēju – tiem labākais sējas laiks bija aprīļa beigās, maija sākums. Taču lietavas šo darbu neļāva veikt. Pašlaik ir skaidrs, ka daži saimnieki neap-

sētos vasarāju laukus atstās gatavos ziemāju sējai, – skaidro LLKC Augkopības nodaļas vadītājs OSKARS BALODIS.

Savukārt LLKC Rēzeknes biroja augkopības konsultante ANITA DZENE, stāstot par situāciju Latgalē, ziņo:

– Liela daļa lauku ir mitri, šur tur mazliet dzeltē lapu gali, šur tur palikuši gaišāki zaļi plankumi, taču pagaidām zemnieki nav ziņojuši, ka būtu slikti. Mūsupusē pabeidz vasarāju sēju, veic miglošanu. Kur nestrādā meliorācija, tur, protams, stāv ūdens. Šādas vietas laukos, kas pārplūst, iesakām iezīmēt un ilgtermiņā domāt par risinājumiem meliorācijas kopšanai vai remontam.

Viņas kolēģe INESE MAGDALENOKA no Preiļiem teic:

– Pārmitrie vasarāju lauki, kas saņēmuši tikai pamatmēslojumu, pēc iespējas ātrāk jāmēslo ar slāpekli. Artajos laukos ātri vien saules un vēja ietekmē izveidosies «garoza» un samazināsies slāpekļa iedarbība uz augsni.

Uzziņai

Kultūraugu ražas prognozēšanu LLKC Augkopības nodaļas speciālisti veic, pamatojoties uz

Ministru kabineta noteikumiem Nr. 30 «Kultūraugu ražības prognozēšanas, lauksaimniecības statistikas izlases apsekojumu veikšanas un bruto seguma aprēķināšanas kārtība». Kultūraugu ražības prognozes tiek veiktas desmit galvenajiem Latvijā audzētajiem kultūraugiem: ziemas kviešiem, vasaras kviešiem, rudziem, tritikālei, vasaras miežiem, auzām, griķiem, vasaras rapsim, ziemas rapsim un kartupeļiem. Prognozes tiek veiktas

trīs reizes: divas reizes tiek apsekoti kultūraugi uz lauka, bet trešo reizi pēc kultūraugu novākšanas tiek veikta aptauja par iegūto ražību. Ziemājiem prognozes tiek veiktas maijā, jūlijā un augustā, vasarājiem – jūnijā, augustā un septembrī, kartupeļiem – jūlijā, augustā un oktobrī.

Ilze Rūtenberga-Bērziņa,
LLKC sabiedrisko attiecību
vadītāja
Edītes Bēvaldes foto

Saziņai ar laikrakstu izmantojiet arī e-pastu:
zemgale@dobelev.lv!